

TARİH: 28.Ocak 87 Çarş.

"TKP'NİN SESİ RADYOSU" NUN GÜNLÜK YAYIN PROGRAMI:

Haberler: Yazan: Nec. Yav. İ. Spikerler: Den. ve Yav.

1. M.Suphi ve 14 yoldaşı katledişlerinin 66. yıldönümünde anılıyorlar
2. SBKP MK'nin Salı günü toplanan Plenumunda Gorboçov konuştu
3. Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri M.Başoğlu, KİT'lerin özelleştiril-
4. mesi programı çerçevesinde yaygınlaştırılan sözleşmeli personel
5. statüsünün, Anayasaya bile aykırı olduğunu söyledi
6. Demiryol-İŞ Sendikası İst, Şube Başkanı Boyar, hükümetin sendika-
7. laşmaya karşı saldırısını şu beş noktada topladı:
8. E.İnönü hükümetin hazırladığı yeni Sağlık yasasını eleştirdi
9. Avrupa Konseyi Genel Kurulu'nun 30 Ocak gününe kadar sürece
10. olan toplantısında DİSK yöneticilerine ve Ecevit'e verilen mahku-
11. miyet kararlarının da ele alınacağı öğrenildi
12. Regan, Amerikan ulusuna hitaben televizyonda bir konuşma yaptı
13. ve İran'a gizli silah sevkiyatının "taktik bir hata" olduğunu
14. itiraf etti
15. Fransız KP MK'nin Plenumunda partinin 26. Kongresinin 2-6 Aralı
16. 1987'de yapılması kararlaştırıldı

13.

14.

15.

16.

17.

GÜNÜN YORUMU:

Yazan: Kem. Spiker: Nec.

Başlığı: İsyam Konferansı zirvesi, İran-Irak savaşı ve Türkiye

Konusu:

Y A Z I L A R:

Yazan: Ahm. Spiker: Den.

1. Elimize ulaşan mektupların dökümünü
2. Mustafa Suphi ve 15'leri anıyoruz programımızı (Haz. Ahm.) Sp:Y.
3. Mery. Nec.

28 OCAK 1987

HABERLER

TKP'nin SESİ/BİZİM RADYO

7 --- Türkiye Komünist Partisi'nin kurucuları Mustafa Suphi ve 14 yoldaş katledilişlerinin 66.yıldönümünde, yurt içinde ve yurtdışında Bundan 66 yıl önce 28 Ocak 1921 gecesi Parti örgütlerinde çeşitli biçimlerde anılıyor. ~~TKP Yurtiçi/Parti Örgütleri~~ TKP'nin ~~kurucuları~~ kurucusu ve ilk genel başkanı Mustafa Suphi, ilk genel sekreteri Ethem Nejat, Merkez Komitesi üyeleri Hilmioğlu Hakkı, Nazmi İbrahim, topçu binbaşı İsmail Hakkı, Merkez Komitesi ajitatörleri Maksut, Bahaettin, Hayrettin, eski savaş tutsaklarından subaylar ~~Trabzon açıklarında boğdurularak,~~ Mehmet Ali Hakkıoğlu, Emin Şefik, Kazım Ali, kısa bir süre sonra da MK politik kuryelerinden Yüzbaşı Nedim Agah, Denetim Kurulu üyesi ~~Trabzon açıklarında boğdurularak~~ ve yurtdışı İsmail Çitoğlu ~~canavarca~~ katledildiler. TKP Yurtiçi/parti örgütleri bu yıldönümünde de 15 yoldaş diktatörlüğe karşı mücadele içinde anıyorlar. Değerli dinleyiciler ~~anlaşılır~~ ölümsüz onbeş savaşçı için hazırladığımız programımızı bugünkü yayınıımızda dinleyebilirsiniz.

--- Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi'nin Mosko-
va'da Salı günü toplanan Plenumunda bir konuşma yapan Genel Sekre-
ter Mihail Gorbaçov, 27. Parti Kongresi'nde onaylanan sosyal-eko-
nomik gelişmeyi hızlandırma ve yaşamın tüm alanlarında köklü dönü-
şümleri sağlama stratejisinin kadro politikasında da esaslı bir
iyileştirmeyi gerekli kıldığını söyledi. 27. Kongre'de kabul edilen
yeni stratejik doğrultunun ve Kongre'den bu yana geçen bir yıl için
de bu yönde atılan adımların Sovyet toplumunun tüm zinde güçlerine
yeni bir ivme kazandırdığını belirten Gorbaçov, "tüm ülkede yeni
bir atmosfer ve düşünce tarzı oluşmaktadır. Ekonomik ve sosyal
alanlarda, manevi ve kültürel yaşam alanlarında esaslı dönüşümleri
gerçekleştirme yolları canlı bir biçimde tartışılmaktadır" dedi.

Alınan önlemlerin, yapılan yeni düzenlemelerin hemen, bir

çarpıda olumlu sonuçlar ~~sonuçlar~~ vermesinin, yeni çalışma ve düşünce tarzının hemen her yerde ve herkeste yer etmesinin elbette beklenemeyeceğini söyleyen Gorbaçov, buna rağmen bu yeni doğrultunun ~~bu~~ bugün pratik sonuçlar vermiş olduğuna işaret etti. Örneğin Gorbaçov, 1986 yılında ulusal gelirde $\frac{4,1}{0}$ oranında artış sağlandığını, 1981-1985 yılların aradısındaki dönemde ise ulusal gelirdeki ortalama yıllık artışın $\frac{3,6}{0}$ olduğunu söyledi. Yine 1986'da tarım üretimininde önemli bir artış kaydedildiğini, örneğin tahıl üretiminde bu artışın yüzde 17 olarak gerçekleştiğini belirtti.

— Mihail Gorbaçov, Merkez Komitesi Plenumundaki konuşmasında daha sonra sosyalist demokrasinin daha da geliştirilmesi ve yetkinleştirilmesi, seçim sisteminde yeni düzenlemelere gidilmesi, kadro politikasının köklü bir biçimde iyileştirilmesi sorunları üzerinde

-4-

1

durdu. Devlet işletmeleriyle ilgili yeni yasa tasarısının hazırlanmakta olduğunu bildiren Gorbaçov, sözkonusu yeni yasayla işçi kolektiflerinin çok daha geniş haklarla donatılacağını ve bu yasa tasarısının halk oylamasına sunulacağını söyledi.

Sovyet seçim sisteminde de önemli değişikliklere gidilmesi gerektiğini belirten Gorbaçov, "böylece, seçimler öncesi ve seçimler sırasında tüm seçmenlerin, seçim kampanyasının her aşamasına gerçek ve verimli katılımı sağlanmalıdır" dedi. Gorbaçov bu konuda şunları söyledi: "Bugüne kadar her seçim bölgesinde bir tek kişi adaylığını koymaktadır. Ancak şöyle öneriler yapılıyor: Seçim öncesi yapılan toplantılarda, birden fazla kişi adaylığını koysun ve tartışılsın."

— — Gorbaçov, bütün bu öneriler ışığında seçim sisteminde yeni

düzenlemelere gidilmesini ve halk^{ın} tartışmasına açılmasını önerdi.

Gorbaçov ayrıca, Sovyetler Birliği Komünist Partisi'nin kent, il, bölge ve Birlik Cumhuriyetleri düzeyindeki yöneticilerinin gizli oyla seçilmesini önerdi. Bu öneriye göre, birinci sekreterler de dahil tüm parti komitesi sekreterleri parti komitelerinin plenumlarında gizli oylamayla seçilmelidir. Parti komitesi üyeleri ~~ne, listeye~~ adaylar listesine istedikleri sayıda adayların adlarını yazma hakkına sahip olacaklardır. Bu adaylardan, gizli oylama sonunda en fazla oy alan aday ise ~~www~~ komite sekreteri seçilmiş olacaktır. ~~Oysa~~ Şimdiye dek ~~www~~ parti komitesi yöneticisi açık oylama yapılarak seçiliyordu.

2. — Merkez Komitesi Plenumunda yapı^{lı} konuşmada Genel Sekreter Gorbaçov daha sonra kadro politikası üzerinde ~~dür~~du. Kadro çalış-

malarında geçmişte yapılan hataları eleştirel bir gözle analiz eden Gorbacov, kadro politikasının köklü bir biçimde iyileştirilmesi gerektiğini vurguladı ve bu alanda alınması zorunlu olan önlemleri anlattı.

Gorbacov, aynı konuşmasında, 1988'de tüm ülke çağında Sovyetler Birliği Komünist Partisi Konferansı'nın toplanmasını önerdi. Bu düzeyde bir parti Konferansı son olarak 1941'de yapılmıştı.

Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Plenumu Çarşamba günü de çalışmalarını sürdürdü.

TLP: DD, M. Gorbacov'un konuşması ve SBKP ilk plenumu çalışmalarına ilişkin daha geniş bilgisi, hafta sonu programlarında sunulacaktır.

--- Özal hükümetinin kamu kuruluşlarında çalışan işçileri sendikası-
laştırma ve sendikaları etkisiz hale getirme yönündeki baskılarını
yoğunlaştırması tepkiyle karşılanıyor. Türk-İş Genel Eğitim Sekreteri
Mustafa Başoğlu , KİT'leri n özelleştirilmesiyle programı çerçeve-
sinde yaygınlaştırılan sözleşmeli personel statüsünün, anayasaya
bile aykırı olduğunu ve sendikaları bu alanda etkisizleştirmeyi
amaçladığını söyledi. Başoğlu Uygulamanın ayrıca, iş güvencesi,
fazla mesai, ve kıdem tazminatı gibi hakları ortadan kaldırdığına
dikkati çeken Başoğlu,
~~da dikkati çektirir~~ Sözleşmeli personel tercihinin kayırma uygu-
lamalarını da beraberinde getirdiğini ~~vurgulayan Başoğlu,~~ vurguladı.

- A --- Türk-İş'e bağlı Demiryol-İş Sendikası İstanbul Şube başkanı Zafer Boyar da, hükümetin işbaşına geldiği günden bu yana sürdürdüğü sendikaları etkisiz hale getirme ve işçileri sendikasızlaştırma operasyonunu yoğunlaştırdığını belirtti. Zafer Boyar, hükümetin sendikalaşmaya karşı saldırısını şu beş noktada topladı:
- Kamu kesiminde iş güvencesi, ihbar ve kıdem tazminatı hakkı bulunmayan sözleşmeli personel uygulaması yaygınlaştırılmaya çalışılıyor.
 - Yine kamu kesiminde bir çok iş, taşeronlar eliyle sigortasız ve sendikasız işçilere yaptırılıyor.
 - Yeni çıkartılan Çıraklık ve Mesleki Eğitim Yasası ile işyerlerinde çalışan işçilerin yüzde 10'u kadar ~~çırak~~ çırak öğrenci olarak ~~tanı~~ çalıştırılmasına olanak veriliyor. Sendika üyesi olmayan

çarak
olamayan ve greve katılamayan bu çıkar öğrencilere ise asgari ücretin yüzde 30'u oranında ücret veriliyor.

- 29 Eylül 1986 tarihli "gizli" başbakanlık genelgesiyle, sendika üyesi olan ve olmayan işçilerin toplu sözleşmeden yararlanmaları konusunda aralarındaki fark kaldırıldı. Böylece işçiler sendikalardan istifaya teşvik edilmek istendi.

--Haziran 1986 tarihli Bakanlar Kurulu kararnamesi ile de ardudaki ihtiyaç fazlası yükümlüler, kamu kesiminde işçi olarak çalıştırılmaya başlandı. Sendika üyesi olamayan ve greve katılamayan bu askerler de sendikaları etkisizleştirmeye araç edilmek ~~istendi~~ isteniyor.

Zafer Boyar, getirilen onca yasal kısıtlama yetmezmiş gibi hükümet eliyle sendikaları zayıflatmak için ~~devreye~~ yeni uygulamaların devreye sokulmasını kınadı.

~~da~~ Türk-İş eski Genel Başkanı Halil Tunç, ~~hükümetin sağlık hizmet-~~
~~leri ile ilgili olarak hazırladığı yasa tasarısını~~ ^{erek,} eleştirdi. Halil
Tunç, "Hükümet, tamamı işçi parasıyla kurulmuş olan ~~SSK~~ Sosyal Sigor-
talar Kurumu tesislerini özellikle parası olan zengin kesimin hizmet
tine sunmak istemektedir ve işçinin maliyle, 'sağlık alanında reform
yapıyoruz' diyebilmektedir." dedi.

Halil Tunç, bunun yıllar önce de uygulamaya konmak istediğini,
ancak ~~Türk~~ işçi hareketinin tam bir dayanışma içinde karşı çıkması
sonucu buna imkan verilmediğini de hatırlattı.

--- SHP Genel Başkanı Erdal İnönü ^{hükümetin hazırladığı yeni SSK yasa} ~~tasarısını~~ eleştirerek,
nüfusun büyük çoğunluğunun sağlık hizmetlerinden yararlanamayacağı
için, tasarının reform adı altında bir kandırmaca olduğunu belirtti.

- 11 -

İşsizlerin, kırsal bölgede yaşayanların, sağlık sigortası primlerini sürekli ödeyemeyeceklerinden bu sağlık hizmetlerinden yararlanamayacaklarını belirten İnönü, "getirilen tasarının en büyük ~~eksiklik~~ ^{yanı sıra} ~~ve~~ ^{ve} insafsız ~~eksiklik~~ ^{ve} bunun olduğunu bildirdi. İnönü, "Bu tasarıyla sağlık hizmetlerinin giderleri yeni bir vergi gibi, ezilen halkımızın sırtına yüklenmek isteniyor. Özel sağlık hizmetlerini özelleştiriyor." dedi.

→ Türk-İş em. Genel başkan Halil Tunç - - - -

→
TÜRKİYE SOSYAL TÜSTAV
TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

X

12

İdr

--- Kapatılan Türk Dil Kurumu Genel Yazmanı Cahit Külebi, "Ülkemizde hiç kimsenin miras hakkı çiğnenmediği halde Atatürk'ün miras hakkı Anayasa'nın 134'Üncü maddesiyle yokedilmiştir." dedi.

Cahit Külebi, 1982 Anayasası ile tasfiye edilen Türk Dil Kurumunun gelirlerinin/para yeme fabrikalarına, emeklilerin saltanat sürdüğü yerlere harcınmaya başladığını söyledi.

1982 Anayasa'sının 134'Üncü maddesiyle, Atatürk'ün kurdurduğu Türk Dil Kurumu tasfiye edilmiş ve tüm mülkü, onun yerine kurulan Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Kurumu'na devredilmişti.

2 --- Avrupa Konseyi Genel Kurulu'nun 30 Ocak gününe kadar sürecektir olan toplantısında DİSK yöneticilerine ve eski Başbakanlardan Bülent Ecevit'e verilen mahkumiyet kararlarının da ele alınacağı öğrenildi.

Türkiye'de sendikacılara, eski politikacılara, ilerici, demokrat kişilere mahkumiyet kararları verilmeye devam ederken, "İnsan Hakları Komisyonu"na kişisel başvuru hakkının tanınması, Avrupa Konseyi çevrelerinde inandırıcı olarak görülmediği ifade ediliyor.

Bu arada Sosyalist Enternasyonal Lideri ve
Belirlenacağı üzere, Alman Sosyal Demokrat Partisi Genel Başkanı
Başbakan Turgut Özal'a bir telgraf gönderdi.
Vili Brandt da kısa bir süre önce Bülent Ecevit'e verilen mahkumiyet kararını eleştirmişti. Eski başbakanlardan Bülent Ecevit'e verilen mahkumiyetin kaldırıldığı telgrafta, siyasi yasakların da kaldırılması istendi.

--- Türkiye ile İran arasında imzalanan "sınır ticareti" anlaşmasıyla Kısıklı ve Esendere gümrük kapılarından da sınır ticareti yapılmaya başlanacak. Genellikle sınır bölgelerindeki kaçakçılığı meşrulaştıran sınır ticareti anlaşmaları, daha önce İran' sınırındaki Gürbulak gümrük kapısında için imzalanmıştı. Ayrıca Irak ile de benzer anlaşmalar yapılmış bulunuyor. İhracat limitlerinin gizli tutulacağı Son anlaşmayla Türkiye'den İran'a şeker, margarin, naylon çuval ihraç edilecek, karşılığında da petrol ve petrol ürünleriyle, tuş alınacak. Bilindiği gibi Irak'la yapılan sınır ticaretinin ~~ekonomik payını~~ büyük bölümünü, Başbakan Turgut Özal'ın kardeşi Korkut Özal'ın ~~kardeşi~~ ortağı bulunduğu Bayraktar Nakliye şirketi gerçekleştiriyor. ~~Korkut~~ Bir kaç yılda dolar milyarderine ulaşan Korkut Özal'ın servetinin önemli kısmını, sınır ticaretinden elde ettiği ~~bu ticarettten elde ettiği~~ belirtiliyor. ~~belirtiliyor.~~

7 --- Amerikan ulusuna hitaben Amerikan televizyonunda bir konuşma yapan Başkan Regin, İran'a gizli silah sevkiyatının "taktik bir hata" olduğunu ve bu hatada Cumhurbaşkanı olarak kendisinin de önemli bir payı olduğunu itiraf etti. Ancak Regin, İran'ın ~~wüvük~~ stratejik konumu açısından Amerika Birleşik Devletleri için büyük önem taşıdığını ileri sürerek, "stratejik hedefe ulaşmak için kimi ~~wüvük~~ taktik rizikoları da göze almak gerekir" şeklinde konuştu. İran'a gizli silah sevkiyatından sağlanan paranın bir kısmının Nikaragua'lı karşı devrimcilere aktarılmış olduğunu da söyleyen Regin, bu terör ve cinayet çetelerini "özgürlük savaşçıları" olarak göstermeye çalıştı ve bunlara her türlü yardım ve desteği sürdürmede kararlı olduğunu söyledi.

"Yıldızlar Savaşı" projesinden ~~nasla~~ vazgeçmeyeceklerini görünü yineleyen Regin, televizyon konuşmasında, Amerika'nın ,

16

2

dünyanın hangi köşesinde olursa olsun ekonomik çıkarlarını korumak için her türlü himayeci önlemlere başvuracaklarını, bu konuda, en yakın müttefikler de dahil hiç kimseye ödün vermeme niyetinde olduklarını söyledi.

Öte yandan Amerikan barış örgütleri, Vaşington yönetiminin 5 Şubat'ta gerçekleştirmeyi planladığı yeni atom denemesini protesto için, aynı gün Nevada'daki atom denemeleri ^{sahasında} ~~poligonu önünde~~ yığinsal bir gösteri yapacaklarını açıkladılar.

x

17

--- Filipinler'de askeri darbe girişiminin boşa çıkarılmasından sonra da, ülkede durumun gergin olduğu, başkent Manila'da Cumhurbaşkanı Akino'ya bağlı askeri birliklerin devriye gezdiği ve sıkı güvenlik önlemlerinin alındığı bildiriliyor. Darbe girişiminin önlenmesinden sonra televizyonda halka hitaben bir konuşma yapan Cumhurbaşkanı Akino, darbe girişimcilerinin cezasız bırakılmayacağını söyledi ve halkı soğukkanlı davranmaya ve 2 Şubat'ta yapılacak yeni Anayasa oylamasına katılarak, diktatörlük heveslilerine gereken yanıtı vermeye çağırdı.

Öte yandan Genel Kurmay Başkanı Fidel Ramos, darbe girişimiyle doğrudan bağlı olan 100 kadar subayın tutuklandığını bildirdi. Bu arada bir radyo istasyonunu ele geçiren 20 kadar kişiyi rehin tutan ~~bir grup~~ darbe girişimcilerinden bir grubun hala teslim olmadığı bildiriliyor.

Y --- Fransız Komünist Partisi Merkez Komitesi, Paris'te çalışmalarını tamamlayan Plenumda Parti'nin 26. Kongresi'nin 2-6 Aralık 1987 tarihlerinde yapılmasını kararlaştırdı. Plenumda konuşan Genel Sekreter ~~Ö~~ Jorj Marş, 13 Haziran 1987 tarihinde toplanacak olan Parti Ulusal Konferansının 26. Kongre'ye hazırlıkların doruk noktasını oluşturacağını belirtti. 1988'in ilk baharında Fransa'da Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin yapılacağını hatırlatan Marş, "partimiz ve tüm üyeler bu seçimlere "daha güçlü bir ~~Fe-Ka-Pe~~ ile gitmek için tüm güçlerini sefer ^{ber} edecek, gerek Ulusal Konferansta, gerekse 26. Kongre'de bu yönde gerekli kararları alacaktır" dedi.

Fransız Komünist Partisi'nin Plenumunda alınan bir kararla, Ulusal Konferans'a gelecek seçimler için parti adaylarını saptamakla görevlendirdi.

"İslam konferansı örgütü zirvesi ~~ve~~ iran irak savaşı"
ve Türkiye"

İslam konferansı örgütü, 5. zirve toplantısı çalışmalarını, bir körfez ülkesi olan Kuveyt'te sürdürüyor. Konferansta türkiye'yi cumhurbaşkanı Evren temsil ediyor.

Örgütü, ^{rahisi altında} ~~kuruluşu~~, Türkiye'den başka, 21 arap ülkesi ve Filistin kurtuluş örgütünü ~~ve~~ daha 23 asya ve afrika ülkesini kapsı -
^{birleştiriyor.} yer. Yeryüzünün yaklaşık dörtte birini ve dünya nüfusunun beşte birini kapsayan toplam 46 ülkeden oluşan islam örgütü, ~~nün~~ ⁿⁱⁿ ~~tüzüğü~~ ^{tüzüğü} amaçları, tüzüğünde özetle şöyle belirtiliyor: Üye ülkeler arasında dayanışmayı teşvik etmek, ekonomik, sosyal, kültürel ve ~~kimisi~~ bilimsel alanlarda işbirliğini genişletmek, Filistin halkının desteklemek ve islamın kutsal ibadet yerlerini korumak.
ilindiği gibi, kudüsteki mescid-i el aksa'nın siyonist bir te-

rörist tarafından kundaklanması üzerine, ~~Fas'ın başkenti rabat'da,~~ 1969 yılında, Fas'ın başkenti Rabat'ta ilk islam zirvesi yapılmış ve daha sonraki yıllarda, islam ülkeleri düzenli olarak toplanmaya başlamıştı. Giderek kurumlaşan bu konferanslarda, sonucunda, 1971'de, islam konferansı örgütünün kurulması kararlaştırılmıştı.

İslam konferansı örgütü, asya ve afrikada ~~arasında~~ bölgesel istikrarın güçlendirilmesi ve uluslararası güvenliğin sağlanması yönünde de çalışmalar yapıyor.

Bu bağlamda, örgütün 5. zirvesinin gündeminde, İran Irak savaşına son verilmesi yönünde, ~~xxe gibi katıkların yapılabilmesi için~~ yapılacak çalışmalar da yer alıyor.

~~İran-İrak~~ Türkiye'nin sınırlarında süren İran-İrak savaşı patlayalı, altı yılı aşıyor, değerli dinleyiciler.

İran-İrak arasındaki 730 millik cephede süren savaş, her iki
ülkeye de, her iki ~~halka da~~ ülke halklarına da sayısız acılara
mal oluyor. İki ülke de, insan ve maddi kaynaklarını, ~~exp~~
bu anlamsız savaşta tüketmekte. Şimdiye ^{kadar} ~~kadar yaşamını kaybetmiş~~
~~binlerce~~ ~~binlerce~~ ~~sakatsak~~ ~~kimyasal silahların da kullanıldığı,~~
~~cephe savaşının yanı sıra~~
~~sivil yerleşim bölgelerinin bombalandığı~~ ması, askeri niteliği
olmayan tesislerin bombalanması gibi yöntemlere başvurulduğu,
kimyasal silahların da kullanıldığı savaşta, 1 milyonu aşkın
kişi can verdi. ~~Bin~~ ~~milyon~~ Savaştan kaçmaya çalışanlar, yaklaşık
3 milyonluk bir göçmenler ordusu oluşturdu. ~~Yüz~~ ~~bin~~ milyarlarca
dolarlık maddi zarar meydana geldi. ~~Her iki ülke de, savaş bitse~~
~~bile altından kalkamayacakları ağır dış borçların altına~~
~~bile altından zor kalkabilecekleri ağır dış borç yükü~~

Her iki ülke de, savaş bitse bile altından ^{kolay kolay} kalkamayacakları, ağır dışborç yüklerinin altına girdiler. ~~Her bakımdan~~ Bu savaş, her bakımdan, halklara /günümüzde bölgesel de olsa/ savaşların ne büyük acılara mal olduğunun ibret verici bir örneği, bir uyarı olarak, hemen yanımızda sürüyor.

^{Bu savaş} Ve yalnızca savaşan taraflara zarar vermekle de kalmıyor. ^{zaten} ~~gerginlik~~ gerginliklerle dolu bölgemizde, durumu daha da kötüleştiriyor. Her an, başka ülkeleri de içine çekebilecek bir girdap misali, gittikçe hızını artırıyor.

İran'a İsrail aracılığı ile gizlice silah satan, öte yandan da ^{uydular aracılığıyla} İran'ın savaş pozisyonları hakkında ^{ulaştırıldı} elde ettiği bilgileri, Irak'a veren, Amerika ise, savaşın sürmesi için elinden geleni yapıyor.

Amerikan emperyalizmi bir yandan savaşan tarafların zayıf düşmesini
sinden yararlanarak, bu ülkeleri kendi etki alanına çekmek,
bölgede kaybettiğı konumları yeniden elde etmek hesabını
savaşı, yaparken, "yaşamsal çıkar " alanı olarak ilan ettiğı ortadoğı
ve körfez bölgesinde, askeri varlığını artırmada bir bahane
olarak kullanıyor. Basra bölgesinde savaşın kızışması üzerine
Amerikan ~~sava~~ uçak ve savaş gemileri, bombardıman uçakları,
hızla bölgeye yığılmaktadır. Amerika, özellikle topraklarımızda
bulunan İncirlik üssünden ve Kıbrıs'taki üslerden bu amaçla
yoğun olarak biçimde yararlanmaktadır. Elbette, bu, ülkemizin
da, ~~xxxxxx~~ Amerikanın hegemonyası planları
~~xxxxxx~~ dır.

Bu durum, ülkemizin kendi iradesi dışında , Amerika'nın
maceracı planlarının içine çekilmesi tehlikesini artırmakla
kalmıyor.

"Ölüm taciri,
iron-ıval
savaşını bir
süvü piyasesi,
bir kâr kapısı
olacak
gövyolar.

~~Türkiye'nin İran-ı Irak savaşının sona erdirilmesinde~~xxxxxxxxxx

Bu, ülkemizin, bölge ülkeleri gözündeki güvenilirliğini ve ~~ittih~~
itibarını da son derece zedeliyor. Türkiye'nin İran-ı Irak savaşına
adil bir ~~ve~~ ~~gözüm~~ bulunmasında rol oynayabileceği yolundaki
iddiaları da ~~baştan yalanlıyor.~~ Türkiye yönetiminin, ülkemizin
iran ırak savaşına adil bir ~~gözüm~~ bulunmasında rol üstlenebileceği
yolundaki iddialarını da ~~baştan yalanlıyor.~~

Bugün, ~~bölgedeki savaşın kızıştı~~ Amerikan savaş birliklerinin
İncirlik'teki faaliyetlerine son verilmeden, ülke içinde
İran-ı Irak savaşının sürmesinden çıkar sağlayanların etkinlikleri
kırılmadan, ~~Kerkük-Musul diyerek~~ Kerkük-Musul diyerek, Türkiye'
nin işgalci amaçlarla savaşa müdahalesini isteyenlerin
sesleri kısılmadan, Türkiye'nin, ülkemizi ve halkımızı da
tehdit eden bu savaş son verilmesinde rol üstlenebileceğini
düşünmek, olanaksızdır.

28.1.1987

TKP'nin Sesi

Yarışma

Ahmet

Merhaba dd, bu hafta elimize ulaşan mektupların imza dökümünü sunuyoruz.

K.Devran, İlet Örgün, Hayat denilen kavgam İ.Güzelce, Oktay Salih-Y.Dersimli-10, Filiz Coşkun, Pınar Bal, Oktay Salih, Y.Dersimli-10, Y.Dersimli-33, Hayat denilen kavga ^{H.}~~Hüseyin~~ Korkmazgil, Sadun Sevdalı, B.Güzelce, İzmirli, S.Yaz, Gürsel Güner, P.Akın-9, P.Akın-7, İskenderun'dan Kırmızı Karanfil, Doğan Genç, G.Çamlı-4, Kıskaç-1, İstanbul'dan ilerici ^{bw} doktorlar, S.Yaz, S.Niyazioğlu, Tayfun Uslu-Y.Dersimli-11, Şafak, ~~Orhan Utku~~, İskender Taş, Zeynep Işılgün, Salih Kahraman-Y.Dersimli-28, Murat Özmen, ~~İskender Taş~~, ~~Orhan Utku~~, İstanbul'dan imzasız bir mektup, İzmir'den Amatör, Babuşkin, Cihangülü Yılmaz, Partinin kalemi partinin gözü, Kerem Güneş, Zeynep Barış, İskender Taş,

Partinin kalemi partinin gözü, S.Yaz, Nehir Parti örgütünden Y.Kaplan, Savaşkandan Engin Fırat, P.Akın-4, Suphi Yılmaz, A.Yılmaz Genç-Y.Dersimli-9, Halil Yılmaz, Sevgi Z. Çetin, İzmir'den R.O, Selim Çınar, İki ipekbulut grubu, Bahriye Çelik, Can Gülcan, Mahmut Mekik, Güneş Umut Çelik, Gülay Z. Güven, Rojda Güneş, Elif Candan, İstanbul'dan imzasız bir mektup, Bursa'dan Saim Şimşek, Zonguldak'tan Savaş Derincek, Ankara'dan Asi Irmak, Ş.Kızılırmak, Kırşehir'den Nuh Ediz, Eskişehir'den Güneş Göçmen, Partinin Kalemi Partinin Gözü, Tarsus'tan Yoldaş, Antalya'dan Kürdistan'lı Bir Yurtsever, Ağrı'dan ^{Ağrı dağı yıkılmaz} isimsiz bir mektup, Partinin Kalemi Partinin Gözü, Atina Gönüllü Muhabiri, Lavrion Notları, Yunanistan'dan Mehmet Kaplan 4 mektup, Yunanistan'dan Ayşe Mazlum, Yunanistan'dan Bir çalışma Grubu, Yunanistan'dan Bir muhacir, Lavrion Notları, Mersin'den R.Tekdemir,

Kasım Ünlüer, İsviçre'den Umud Grubu, Kemal Atik, Ahmet Atılğan, Kasım
Ünlüer, İskoçya'dan ^{büyükşehir} ~~Polin~~ Platinel, ^{Federal} ~~Batın~~ Almanya'dan H. Yıldırım,
Fransa'dan C. Kamışlı, İstanbul'dan çeşitli broşürler, Zeynep Işılgün,
Yunanistan'dan Araştırma Grubu,

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TİK D

28.1.8'2

Ahmet

- Hayali gönlünde yadgarı olan

A-48 leoro
A-57 sinema

---28-29 Ocak 1921...Türkiye işçi sınıfının,emekçi halkının ulusal ve sosyal kurtuluş için yürüttüğü savaşında kanla yazılmış bir tarihtir.Bu tarih,burjuvazinin Karadeniz'in karanlık soğuk sularında kalleş-
çe 15'leri katlettiği tarihtir...Bu, tarih işçi sınıfımıza emekçi halkı-
mıza karşı işlenen bu kanlı cinayet açığa çıkmasın diye,perdeler
aralanmasın diye yıllar yılı her türlü baskıya,zulme başvurulmuş bir
tarihtir...Bu tarih Türkiye komünistlerinin sınıf savaşımında ilk
önderlerini şehit verdikleri kanlı bir tarihtir.

28-29 Ocak 1921...Bu tarih Türkiye işçi sınıfı hareketinin yiğit
önderleri,Türkiye Komünist Parti'sinin kurucusu ve ilk genel başkanı
Mustafa Suphi,ilk genel sekreteri Ethem Nejatı,Merkez komitesi üyelerin-
den Hilmioglu Hakkı,Nazmi İbrahim,Topçu binbaşı İsmail Hakkı,Merkez

Açıkla
mıdır!
öneri.

Komitesi ajitatörlerinden Maksut, Bahattin, Hayrettin, subaylar Mehmet Ali Hakkıoğlu, Emin Şefik, Kazım Ali, kısa bir süre sonra da Merkez Komitesi ~~ajitatörlerinden~~ politik kuryelerinden yüzbaşı Nedim Agah, ve Denetim Kurulu üyesi İsmail Çitoğlu ~~yoldaşlar~~ ~~kallesçe~~ yoldaşların ~~kallesçe~~ katledildikleri tarihtir.

— Bu tarih, her yılın Ocak ayının 28'ini 29'una bağlayan gecesinde, ~~gece~~ olduğu gibi ~~gece~~ kondulardan, fabrikaların gece vardiyalarından, köylerden, öğrenci yurtlarından bir ağıtın yükseldiği tarihtir.

(Müzik: ~~106-A~~ ⁷ (Onbeşlere ağıt))

---1921

Kanunisanı 28

Karadeniz

Burjuvazi

Biz

Onbeş kasap çengelinde sallanan

Onbeş kesik baş

Onbeş arkadaş

Yoldaş!

Bunların sen isimlerini aklında tutma

Fakat 28 Kanunisanı'yi unutma

----Evet, işçi sınıfımız, emekçi halkımız, komünistler aradan 66 yıl geçmesine rağmen bu kanlı cinayeti unutmadı, ^aunutmaz. Çünkü Onbeşler, halkımızın ^{bu}bağrından çıkmış ^{bu}er yiğit devrimciler, ^{bu}en ateşli yurtseverler ^{bu}ve, sarsılmaz ^{bu}birer enternasyonalisttiler. ^{bu}Onlar ^{bu}son nefeslerine kadar halkımızın ulusal ve sosyal kurtuluşu için mücadele ettiler, ^{bu}Marxizm ve leninizmden ^{bu}milim bile ayrılmadılar. İşçi sınıfımız,

~~emekçi halkımız~~ Onbeşlerin adını kanlı kızıl ^{bir} mermere kazıyarak, ^{di} onların savaşım^{ları}larını savaşım^{ları}larında birleştire^{rek} her yılın Ocak ayının 28'ini 29'una bağlayan gecesinde onları saygıyla anarak, ^{15'kuin} ölümsüz olduklarını ispatlad^ıktır.

Müzik:1-A(Hepsi bir dakika) ^{Hepsi zindan kan.}

---Mustafa Suphi yoldaş partimizin kurucusu ve ilk genel başkanı ~~elma-~~ sının ~~yanısıra~~ ülkemizin ilk toplumbilimcisi ve önde gelen iktisatçı- larından biriydi. Bilimin, aklın, eşsiz yurtseverliğin, enternasyonalistliğin simgesiydi. O, her koşulda baskıya, sömürüye ve haksızlığa karşı direnişin, cesaret ve yürekliliğin de simgesidir. Mustafa Suphi yoldaş 38 yıllık kısa yaşamı boyunca bütün bu soylu nitelikleri kişiliğinde toplamış, bunun sayısız örneklerini ~~göstermiştir.~~ ^{vermiştir}

O ~~Bax~~ şanlı Bolşevik Partisi ve Kızılordu'nun saflarında Beyazordu
çetelerine karşı yürüttüğü savaşla, Komintern'in birinci kongresindeki
tutumuyla nasıl bir savaşçı ve enternasyonalist olduğunu göstermiştir.

Ülkemizde işçi sınıfı ^{nın devrimci} (partisini, Türkiye Komünist Partisi'ni kurarak
usta bir örgütçü olduğunu ispatlamıştır. O ^{yan M. Sırdar'ın bu ateşli yurtsever} ülkemize dalan emper-
yalist ^{işgalelere} ~~salguncılara~~ karşı halkımızı savaşa ^{savurrken} ~~öğütlerken~~ de nasıl ateşli
bir yurtsever olduğunu dost düşman herkese göstermiştir. Halkımızı
emperyalistlere ve onların işbirlikçilerine karşı savaşa çağırırken
şöyle diyordu:

^{erkek} -----"Fakir işçi halk! Silahını eline al! Tüfek atmasını
biliyorsan silahını temiz tut. Atmosunu bilmiyorsan, gizli talim bölük-
lerine git, yazıl... Elindeki tüfeği yalnız üstümüze yürüyen düşmana
~~değil~~

değil, cihad ve ~~devrim~~ (inkılâp) meydanından kaçarak halka ihanet edenlere ve sermayedarların, zenginlerin işine fayda getirenlere atmaktan çekinme..."

----Onbeşlerden Ethem Nejat yoldaş İstanbul'lu, Üsküdar'lıdır. O partimizin ilk genel sekreteridir. Almanya'da devrimci işçi hareketine, Spartakist'lere katıldı. Berlin'de "Kurtuluş" gazetesini çıkardı. Türkiye'de ilk militan işçi sendikası olan Türkiye İşçi Derneği'nin kurulmasında büyük emeği vardır. İstanbul'da Şehzadebaşı'nda Ferah tiyatrosu'nda tarihi, ilk yığinsal işçi temsilcileri toplantısı onun büyük çabalarıyla gerçekleşti. Ethem Nejat yoldaş aynı zamanda ülkemizin yetiştirdiği en büyük eğitimcilerden biridir. Türkiye'de nasıl bir eğitim sistemi olması gerektiği konusunda hazırladığı kapsamlı rapor bugün bile güncelliğinden hiç bir şey yitirmemiştir.

7 ---Onbeşlerden Hilmiöglü Hakkı yoldaş ~~Komintern'in ikinci kongresinde~~
~~Türkiye Komünist Teşkilatını temsil etti.~~ Partimizin Merkez komitesi
 üyesiydi. Komintern'in ikinci kongresinde Türkiye Komünist ~~Organizasyon~~
 teşkilatını temsil etti. 19 Temmuz 7 Ağustos 1920'de toplanan bu kong-
 rede Hilmiöglü Hakkı yoldaş, emperyalizmin sömürgecilik sistemi, milli-
 yetler ve sömürgeler sorunu üzerine iki konuşma yaptı. Konuşmasında
 emperyalistler arası askeri rekabetin, iktisadi rekabetin en aşırı
 dönemlerini gösterdiğini belirtiyor ve eğer, dünya, emperyalizme ve
 sömürgecilik sistemine göz yummaya devam ederse, geleceğin geçmişten
 çok daha yıkıcı dünya savaşlarını doğuracağına dikkati çekiyordu.

8 ---Onbeşlerden Topçu binbaşı İsmail Hakkı yoldaş partimizin Merkez
 komitesi ve politik bürosu üyesiydi. 1920 yılı başlarında Kütahya'da
 Gönüllü Halk Kurtuluş Alayı'nı kurmuştu. Komutanlığı yaptı Bu alayın, her biri 600 kişi-

den oluşan 4 taburu vardı. ~~Bu alay Yeşilordu'nun bir koluydu ve komutanı da topçu binbaşı İsmail Hakkı yoldaştı.~~ Bu alay, kurtuluş savaşında ateş boylarında sonuna kadar savaştı. Halk her şeyle, her yandan bu alayı destekledi. Alay, Kızılordu'da gördükleri savaş yöntemlerini, savaş disiplinini, halk ordusu ilkelerini uyguluyordu. O zamanki Batı cephesi komutanı Ali Fuat Cebesoy anılarında bu alayın, özellikle komünistlerin cephelerdeki yiğitliğini vurguluyor.^{or.}

(Yer kalırsa müzik). 327-B

---Evet değerli dinleyiciler, Onbeşler..., halkımızın bu en yiğit evlatları ^{bu evlatların da mehtan} halkımızın ulusal ve sosyal kurtuluşu için ^{canlarını} vermekten çekinmediler. Onbeşleri hunharca katleden, ^{lev} partimizi, TKP'ni yoketmek isteyen ^{lev} burjuvazi bu karanlık emelini ^{evrei} gerçekleştirebildi mi? Bakın ^{bu leycim} Doğan Güneş imzalı bir ~~destan~~ ^{destan} bu konuda şunları yazıyor.

---"Burjuvazi bu katliamla Türkiye'den komünistleri temizlediğini düşünüyordu.Ancak yanılıyordu.Çünkü Karadeniz'de o gece ~~öldürülenler~~ ölenler sadece komünistlerin bedenleriydi.Onların düşünceleri ise hiç bir zaman öldürülemedi ve Türkiye işçi sınıfına önderlik etti.

Onlar bugün düşüncelerimizde,savaşımızda ve kalplerimizde yaşıyorlar!"

Dinleyicimiz de) ---Gürsel Güner imzalı bir ayrı dinleyicimizde bu konuda şunları yazıyor:

---Mustafa Suphi ve yoldaşlarının katledilmesi komünistleri amaçlarından caydırabilirdi mi?TKP o zamandan bu yana daha nelerle karşılaştı, daha kaç yöneticisi,üyesi,kaç neferi katledildi?Üzerindeki yasak ise 60 küsur yıldır sürüyor.Ne ki, TKP'nin savaşımı da sürüyor.Bu savaşta, er geç Mustafa Suphi yoldaşın çizdiği yolun bütün virajları alınacak, bütün kavşaklardan geçilecek,Ekmek gül ve hürriyet günlerine de

Onbeşlerin onurunu taşıyacağız,gururla bakacağız heykellerine..."

---~~Evet değerli dinleyiciler~~,Onbeşleri hunharca katlederek TKP'yi yoketmek isteyenler bu amaçlarına hiç bir zaman ulaşamadılar,ulaşamazlar da dılar.Ne kuruluşundan bir kaç ay geçmeden partimizin aldığı bu ağır darbe,ne de daha sonra partimizin hedef olduğu aralıksız,çok yönlü saldırılar TKP'ni halkımızın ulusal ve sosyal kurtuluş için verdiği mücadeleden alıkoyamadı.

Bugün de,partimizi yoketmek için her ~~yık~~ yola başvuruyorlar,yeni yeni saldırılar için fırsat kolluyorlar,zemin yokluyorlar.

Ama ne yaparlarsa yapsınlar boşuna! Arasından Deniz yoldaş gibi bir ölümsüzü çıkaran komünistlerin bugünkü kuşağı,Mustafa Suphi'lerden bugüne devraldığı TKP bayrağını daha da yükseltecektir.

Şimdi başarıyla tamamladığımız Ulusal konferansımızdan sonra, Barış ve Ulusal demokrasi Programı'mızla, halkımızın bizden beklediklerini yerine getirmede daha güçlüyüz.

TKP MK Genel sekreteri Haydar Kutlu yoldaşın, TKP Yurtiçi parti örgütleri Ulusal Konferansındaki konuşmasında belirttiği gibi "Güçlenen TKP demokratik birliğin, birleştiren motor gücü olacaktır. İşçi sınıfımızın devrimci partisi TKP, ülkemizin en eski partisi olarak binleri, onbinleri değil, milyonları bağrına çekmeyi başaracaktır. Ülkemizin, halkımızın kaderinin değişmesinde kesinlikle söz sahibi olacaktır."

Onbeşlerin ölümsüz anısı, bugün faşist diktatörlük koşullarında da barış, bağımsızlık, demokrasi ve sosyalizm ülkülerinin üstün gelmesi için özverili mücadelelerini sürdüren tüm komünistlerdir.

3 Onbeşleri anma programı ^{partisi} Onbeşleri, bu yıldönümünde, İstanbul'dan Feriden Ak adındaki dinleyiciyi çağırarak yapıldığı "Suphi'leri Avamalı" başlıklı şirke ^{sonunda} ^{evdiriyor.} (Birat emittik)

SUPHİ'LERİ ARAMAK

Nedir bu gecekonduları böyle öksüzleştiren?

Lacivert giysisi ile ansızın çöküveren akşam mı?

Yoksa, yıllar önce yitirilen oğulların

yeniden uyanmaya başlayan acısı mı?

Nedir, kömür kokularını yararak, bu yoksul evleri okşayan?

Kuş kanadından hafif şu incecik rüzgar mı?

Yoksa, Karadeniz'deki o geceyi anlatan ~~kana~~

kanayan bir anı mı?

Dar yollara düşmüşüm bir başıma.

Odama üstüme üstüme yürüyen duvarlara

Ve yüreğimi kanatan bu ağrıya daha fazla dayanamayarak

attım kendimi sonunda sokaklara.

Ne yapacağım?

Nerede arayacağım?

Kime soracağım?

bilmiyorum.

Ama kararlıyım,

~~Karıya~~ ne yapıp edip

onları mutlaka bu gece bulacağım.

Ayaklarım boşuna çıkarmadı beni

bu şehrin varoşlarına

Eminim ki onları tanıyan birini bulacağım buralarda

Önüme çıkan ilk kapıyı çalıp sorsam

acaba neler anlatırlarki bana.

Kafamda bu düşünceler

adımlarım yankılanırken parke taşlarının

ıslak suratlarında

Birden genç bir işçi beliriyor karşımda.

"Doğru mu" diyor, "Onları mı arıyorsun"

Göğlerimden evet yanıtını alınca

"Gel" diyor "benimle"

hemen düşüyorum peşine.

Kuytu mahalleler, çarpık sokaklardan geçerek

ulaşıyoruz bir işçi evine

Vakit gece yarısı

ama ev öyle aydınlık ki

sanki güneşler yanıyor içinde

ilk girdiğimiz odada

önünde "Yeni Dünya" gazetesi

yaşlı bir işçi oturuyor tahta masada.

Daha ilk görüşte tanıdım onu

"Alnındaki yara yeri"de duruyordu

"Bileklerindeki zincir izleride"

Öda kaldırarak bana doğru başını

gezdirirdi, alnındaki yara yerinde

bileklerindeki zincir izlerinde

kalın kaşlarının altındaki

ışıltili bakışlarını.

"Daha da derinleşmiş"dedi "Yara"

"İzler ise daha çok çıkmış ortaya

anlaşılan gün geçtikçe dahada sertleşiyor kavga"

Öz çocuğuna rastlamış gibi gülüyor

gözlerinin içi.

Bende seviniyorum özbabamla karşılaşmış gibi

Ve soruyorum 'gemleyemediğim' gençlik heyecanıyla

- "Söyle bana yoldaş söyle

Suphi'ler nerede?"

O hiç şaşırmıyor bu sualıme

"Konferans tezleri üzerinde çalıştılar bütün gece

Ama sen geç kaldın

Biraz önce çıktılar Deniz'lerle birlikte
 Önce NETAŞ'a gidecekler, randevuları varmış
 grev gözcüleriyle

oradan PROFİLO'ya geçecekler
 Sonra;

Birinci şubede direnen genç bir yoldaş varmış
 birazda konuşacaklarmış onunla

Bu sözleri üzerine

yüzümün gölgelendiğini görünce:

"Aama"dedi, "gel, sen boş yere bekleme",
 bir randevu yazalım

Ben mutlaka ~~enlaxx~~ gönderirim onları bu görüş-
 meye;

Elimde bir pusulayla çıkıyorum

Baba evim kadar sıcak

baba evim kadar benim olan bu güzel evden.

Uçarcasına varıyorum

saptadığımız yere

Meydandaki saatin gongu

belirlerken zamanı

seçmeğe çalışıyorum bana doğru yaklaşanı.

Ama bu!

bu, beni partileyen yoldaş değilmi?

Merhaba" diyor

Bir elinde al bir güneş

Bir elinde kar çiçekleri.

Güneş kalıyor kendinde

uzatırken bana rengarenk o yabani çiçekleri

"Benim adım Suphi" diyor

"Seninki de öyle değilmi?"

Hiç aldırmadan şaşkınlığıma devam ediyor o konuşmasına

"Bugün gündemimizin ilk maddesi

28'i 29'a başlayan gece"

Ve çoğalmaya başlıyor sesler beynimde

kelime kelime, hece hece.

Birden dağları tepeleri aşarak

taa bize kadar ulaşan

Karadeniz'in öfkeli kükremelerini

duyuyoruz yaralı yüreklerimizde.

Ama bu kaybettirmiyor bize haklı sukünetimizi

Biz, gözlerimizde ucsuz bucaksız bir mavilik

saçlarımızda tuz

güvenli adımlarla

fabrikalara doğru yürüyoruz,

(Fevudin Ak)

SBKP MK Plenumunda parti genel sekreteri
Gorbaçov yoldaşın yaptığı konuşmadan
bir özet

2 → D.D.27 ve 28 Ocak günleri SBKP MK'nin Plenumu yapıldı. ¹⁹⁸⁶ ~~Şubat ayında~~
~~yapılan~~ 27.Kongrede belirlenen sosyal-ekonomik gelişmeyi hızlandırma
stratejisi çerçevesinde toplumsal yaşamın değişik alanlarındaki dönüşüm-
ler, bu arada partinin kadro politikası, Plenumun gündemindeki ana konu-
lardı. Plenumda bir konuşma yapan SBKP MK Genel Sekreteri Mihail Gorbaç-
ov yoldaş ~~(devrimci nitelikte)~~ değerlendirmelerde bulundu ve öneriler
getirdi. Bu arada sosyalist demokrasinin derinleştirilmesine yönelik
önemli görüşler getirdi. Şimdi sizlere Gorbaçov yoldaşın yaptığı bu ko-
nuşmadan hazırladığımız bir özeti sunuyoruz ~~(sizlere)~~

14 → "...SBKP'nin yenilenme ve kadro politikası çok geniş ^{bir} sosyal-politik
açıdan ve geçmişten çıkarılan derslerle, günümüzün özellikleri ve gele-
ceğin görevleri temelinde ele alınmalıdır. Bugün Sovyetler Birliğinde
süreğiden ve yaşamın tüm alanlarını kapsayan dönüşümler, kadro politika-
sında belirleyici bir iyileşmeyi zorunlu kılmaktadır.

SBKP'nin Nisan 1985 Plenumunda ve 27. parti kongresinde, ülkemizin yaz-
gısı açısından tarihsel önem taşıyan kararlar alınmıştır. Burada belir-
lenen politik strateji, toplumun bütün sağlıklı güçlerine büyük bir iv-
me kazandırmıştır. Tüm ülke çapında yeni bir hava oluşmakta ve düşünce
tarzında değişme olmaktadır. Açıklık, kendisine giderek daha geniş bir y-
ol açmaktadır. Ekonomik alanda, sosyal ve manevi alanlarda dönüşümlerin
yolları üstüne geniş bir tartışma yürütülmüştür. Biz yenilenme sürecine
geri dönülmez bir biçimde başladık ve bu yolda ilk adımları attık. ~~Atta~~
Eğer genel bir politik bilanço yapacak olursak, şunu kesinlikle inanarak
söyleyebiliriz: Sovyet toplumunun yaşamında muazzam değişiklikler olmak-
ta, olumlu eğilimler güç kazanmaktadır.

D → Sorunun yolda, konusunun devamında şöyle dedi:

N

(Ama hemen belirtmek gerekmektedir ki, iyiye doğru dönüşümler çok ağır gitmekte, yenilenme zor bir süreç olarak ortaya çıkmakta ve toplumda biriken sorunların nedenleri, daha önceleri zannettiğimizden çok daha derinlerde yatan nedenler olarak görülmektedir.

Kuşkusuz ki, Sovyet halkının yetmiş yıla yakın bir süredir sosyalist dönüşümler alanında görkemli başarılar elde etmiştir ve, bu başarılar yadsınamaz. Ama başarılar/ne kadar büyük olursa olsun, ne toplumun gelişmesindeki çelişkilerin ne de hata ve yetersizliklerin üzerini örtmemelidirler. Belirli bir aşamadan sonra ülkemizin gelişme temposu azalmaya, zorluklar ~~sorunlar~~ ve çözülmemiş sorunlar birikmeye başlamış ve sosyalizme yabancı durgunluk ve benzeri belirtiler ortaya çıkmıştır.

Politikanın belirlenmesinde ve pratik faaliyetlerde tutucu davranışlar, kayıtsızlık, alışılacelmış şemalara uymayan herşeyi hasıraltı etme gibi tutumlar ağırlık kazanmış durumdaydı. Leninci sosyalizm tezleri basitleştirilerek yorumlanmış ve çoğu kez bunların derin anlamı ve önemi yitirilmiş bulunmaktaydı.

Bütün bunlar, toplumsal mülkiyet, uluslar ve sınıflar arası ilişkiler, emeğin ve tüketimin ölçüleri, kooperatifçilik kavramı, ekonomiyi yönetme yöntemleri, halk erkinin icraatı, özyönetim ve daha bir dizi kilit sorunlar için de geçerlidir. Komünizm hakkında içi boş tahminler, çeşitli öngörüler ve soyut yargılar belirli bir ölçüde yaygınlık kazanmıştı.

Teorik cephedeki durum, pratik sorunların çözümü konusunda olumsuz etkilerde bulunmuştur. Sosyalist mülkiyet konusunda kimi/ve nasıl karar verdiğinin denetiminde büyük zayıflamalar olmuştur. Mal ile para arasındaki ilişkiler/değerler yasasının işleyiş biçimi konularındaki önyargılar, bunların sosyalizme doğrudan karşıt ve yabancı şeyler olduğu varsayımıyla, çoğu kez/ekonomide dileğe göre görüşler oluşmasına, ekonomik hesaplama yönteminin küçümsenmesine ve emeğin ödenmesinde "eşitlemeciliğe" yol açmış, fiyatların oluşmasında subjektif ilkelerin yeretmesine, para dolaşımında düzensizliklere, arz ve talebin dengelenmesiyle ilgili sorunların ihmal edilmesi ne neden olmuştur.

-- Gorbaçov yoldaş Plenumdaki konuşmasında devamla, şöyle dedi:

-- "Özellikle işlet^{me}lerin ve birliklerin ekonomik hesaplamalarla ilgili haklarının kısıtlanması ağır sonuçlar vermiştir. Bu durum, maddi teşviğin temellerini torpillemiştir. Bu arada yüksek sonuçlar elde edilmesini engellemiş, insanların emek alanında ve toplumsal yaşamdaki aktifliğinin düşmesine, disiplin ve düzenin zayıflamasına yolaçmıştır."

D -- Bütün bunların toplumsal yaşamın birçok alanındaki gelişmeleri olumsuz yönde etkilediğine işaret eden Gorbaçov, ^{yoldaş} maddi üretim alanında planların birçok göstergeler açısından 1970'li yılların başlarından beri yerine getirilemediğini kaydetti ve sözlerini şöyle sürdürdü:

N -- "Bu olumsuz süreçler sosyal alanı da önemli ölçüde etkilemiştir. Biz, halkın istihdam sorununu başarıyla çözüyor ve ilkesel nitelikte sosyal güvenceleri sağlıyor, ama bununla birlikte konut koşullarının iyileştirilmesinde, gıda mallarının sağlanmasında, ulaşımın, ~~örgütlenmesinde~~, sağlık hizmetlerinin ve eğitimin örgütlenmesinde ve daha bir dizi ivedi sorunun çözümünde olanakları ^{değerlendirilemedi.} tam olarak ~~gerçekleştiremiyorduk.~~ Sosyallizmin en önemli ilkesi olan, işe göre dağılım ilkesinin zedelendiği durumlar belirmekteydi. Çalışmadan sağlanan gelirlere karşı savaşım kararlı bir biçimde sürdürülmemiştir. Asalaklık ideolojisi belirmiş, 'eşitlendirmecilik' psikolojisi bilinçleri sarmaya başlamıştır."

D -- Gorbaçov yoldaş daha sonra, son yıllarda ortaya çıkan sosyal yıpranma unsurlarının, toplumun manevi tutumu üzerinde de olumsuz etkilerde bulunduğuna ve Sovyet halkına her zaman özgü olan yüksek moral değerlerin içini boşaltmaya başladığına dikkat çekti. Durgunluk ideolojisi ve psikolojisinin / kültürün, edebiyatın ve sanatın durumunda ^{da} yansımaları bulduğunu kaydeden SBKP Genel Sekreteri, sanat eserlerinin değerlendirilmesindeki ölçülerin düştüğünü söyledi.

Partinin ve parti kadrolarının yürüttüğü yoğun çalışmalara karşın, yönetim organlarının, toplumdaki artan olumsuz eğilimle^{rin} ve bir kısım komünistin tutumundaki olumsuz eğilimlerin yarattığı tehlikeyi zamanın-

da değerlendiremediğini ve gerekli kararları alamadığını belirten Gorbaçov yoldaş,"oysa yaşam bunu dayatmaktaydı"dedi."Kollektif çalışma ilkesi zedelenmiştir ve parti toplantılarının, seçilmiş organların rolü zayıflamıştır" diye sözlerini sürdür^{en} SBKP MK Genel Sekreteri, yönetici mevkilerdeki birçok parti üyesinin denetim ve eleştiri dışında kaldığına işaret etti. Gorbaçov yoldaş şöyle devam etti:

N -- "Şimdiye kadar söylenenler, yoldaşlar, toplumun değişik alanlarında durumun ne kadar ciddi olduğunu ve köklü değişikliklerle/ne kadar gerekli olduğunu göstermektedir. Bu durumda, yoldaşlar, Ülkenin sosyal-ekonomik gelişmesini hızlandırma ve yenilenme sorunu da, yoldaşlar, işte böyle bir durumda ortaya konmuştur." Aslında söz konusu olan, bir dönüşümdür ve devrimci nitelikte önlemlerdir. Gideceğimiz başka bir yol yoktur. Geriye dönmek söz konusu olamaz, dönemeyiz de.

2 -- Sovyetler Birliğinde süregiden dönüşümlerle ilgili sorunlara da değinen Mihail Gorbaçov yoldaş, ulaşılmak istenen sonul amacın şunlar olduğunu ifade etti: Ülkenin yaşamında bütün alanları kökten yenilemek, sosyalizm modern bir toplumsal örgütlülük biçimi kazandırmak, sosyalist düzenin bütün belirleyici alanlarında, ekonomik, sosyal-politik ve moral alanlarında, onun insanî karakterinin tamamen ortaya çıkarılmasını sağlamak. Gorbaçov yoldaş bu konudaki görüşlerini sürdürürken, uygulamaya konan kimi önlemlerin hemen reel sonuçlar veremeyeceğine işaret ettikten sonra, yine de daha bugünden ^{kimisi} pratik sonuçlar elde edildiğini söyledi. SBKP MK Plenumuna sunduğu raporda Gorbaçov yoldaş beş yıllık planın ilk yılı olan 1986 yılındaki ekonomik ve sosyal gelişme planının yerine getirilmesine ilişkin sonuçların bir analizini yaptı. Raporda belirtildiğine göre;

N -- 1981-1985 yılları arasında yılda ortalama yüzde 3,6 oranında artış gösteren ulusal gelir, 1986'da yüzde 4,1'lik bir artış gösterdi. Sanayi üretimindeki artış oranı ise, son 9 yılın en yüksek artış oranı oldu. Tarım alanının gelişmesinde de bir iyileşme başladı. Örneğin tahıl üretimi 30 milyon tonluk, yani yüzde 17'lik bir artış gösterdi.

Δ --Yenilenmenin başlangıç aşamasında bulunduğumuz günümüzde, gerçekçi konumlarda yeralmanın, yapılanları objektif bir biçimde değerlendirmenin ve çalışmaların sonuçlarına ^{yaş}atınız çünkü konumlar açısından bakmamanın, özellikle büyük önem taşıdığına dikkat çekerek sözlerini sürdüren Gorbaçov, yine de en önemlisinin, Partinin açıkladığı planlardan ve verilen sözlerden hareket etmek olduğunu, ^{söyledi.} bunun en doğru partililik yaklaşımı olduğunu söyledi. Başlatılan yenilenme sürecinin sonuna kadar götürülmesinin ve önceki hataların tekrarlanmayacağını bir güvencesi olup olmadığı konusunda ise Gorbaçov yoldaş şöyle dedi:

Δ --"Evet, bizim böyle bir güvencemiz vardır. Bu güvence, geçmişin deneyimleri ve sosyalist anayurdun bugünü ve geleceği konusundaki sorumluluklarının bilinci temelinde birleşmiş olan partiyle halkın bütünsel iradesi ve ortak eylemleridir."

Δ ~~da~~ Gorbaçov yoldaş, parti Politik Bürosunun bu güvenceyi, yeni bir toplum düzeni olarak sosyalizmin temel olanaklarının çok daha iyi bir biçimde ortaya çıkarılması ve kullanılmasıyla, ama herşeyden önce, sosyalist demokrasinin her bakımdan geliştirilmesiyle ve halk yığınlarının toplumsal yaşamın bütün sorunlarının çözümüne reel katılımıyla bağlı bir biçimde ele aldığını belirttikten sonra, ^{ve,} sosyalizme özgü ^{ke}demokrasinin geliştirilmesine ilişkin sorunlar üzerinde durdu. Demokratikleştirme sürecinin bugün toplumsal yaşamın bütün alanlarında ilerlemekte olduğuna dikkat çeken Gorbaçov yoldaş, parti örgütlerinin çalışmalarının canlılık ve açıklık kazandığını, eleştiri ve özeleştirinin arttığını, yığinsal iletişim araçlarının daha aktif çalıştığını ve yeni toplumsal örgütlerin kurulduğunu söyledi. Emekçilerin toplum işlerine ve devlet yönetimine katılımı artmaktadır, ^{ve,} diyen SBKP Genel Sekreteri, bu arada, üretim alanında demokrasinin gelişmesinin ve gerçek bir özyönetimin ardıcıl bir biçimde yeretmesinin birincil derecede önem taşıdığını belirtti.

Reel demokrasinin bütün biçimlerinin etkin bir ^{sevilde} ~~biçimde~~ kullanılmasıyla ilgili görevlerin devlet işletmeleri (~~devlet birlikleri~~) yasasında yeralacağını da bildiren Gorbaçov yoldaş, bu yasa⁵ tasarısının halkın tartışmasına sunulacağını söyledi ve Sovyet seçim sistemine değindi. Yenilenmeyle bağlantı içindeki süreçlerin, seçim sistemine dokunmadan geçemeyeceği ^{hi} (belirttikten sonra da, burada söz konusu olanın, seçmenlere daha çok sayıda aday hakkında görüşünü dile getirme olanağı sağlamak ve seçim uygulamasını ^{biçimci} ~~formalizm~~ unsurlarından arındırmak olduğunu kaydetti.

- N ---"Seçmenlerin, seçim öncesinde ve sırasındaki kampanyanın tüm aşamalarına daha etkin ve daha reel katılması ⁱⁱⁱ gereklidir".
- dayen Gorbaçov, ^{yoldaş} seçim öncesinde yapılan toplantılarda genellikle birden fazla adayın adaylığının tartışmaya sunulmasını, seçimlerin, her birinde birkaç milletvekilinin seçildiği daha büyük seçim bölgelerinde yapılmasını öngören öneriler ~~vardı~~ bulunduğunu bildirdi. Bugün her seçim bölgesinde tek bir kişinin adaylığının söz konusu olduğunu anımsatan Gorbaçov yoldaş, seçim sisteminde düzeltmeler yapılmasından yana çıktı ve bu konudaki önerilerin halkın tartışmasına sunmak üzere, yayınlanmasını önerdi.

- ara müzik -

N - Gorbaçov geldi, MK plenumuna sundu

(Raporda, daha sonra, her düzeydeki parti örgütlerinin yönetim süreci kademelerinin belirlenmesi/başta olmak üzere, parti içi demokrasinin genişletilmesinin gittikçe ivedileştiğine dikkat çekiliyor. SBKP'nin semt, kent, yöre ve cumhuriyet örgütlerinin yöneticilerinin seçilmesindeki usul değişiklikleri yapılması öngörülüyor. Birinci sekreterler de içinde olmak üzere, sekreterlerin söz konusu parti komitesinin plenum toplantılarında gizli oyla seçilmeleri öneriliyor. Böylelikle parti komitesinin üyeleri seçim listesine istedikleri kadar adayı koyma hakkına sahip olacaktır. Şu anda parti komitelerinin yöneticileri açık oylama ile seçilmektedir.

Rapor, Toplumun demokratikleştirilmesi, parti, devlet ve ekonomi organlarının ve bunların kadrolarının nasıl çalıştıklarının yeni bir düzeyde denetimi sorusunu gündeme getiriyor. Her bir parti yöneticisinin ve görevlinin, seçmenleri, emek kolektifleri, toplumsal örgütler, parti ve halk karşısındaki sorumluluğunun ve yükümlülüğünün sürekli bilincinde olması için "aşağıdan denetim" in düzeyinin ve etkinliğinin artırılması ^{bu} büyük önem taşıyor *belirliyor.*

Δ — Mihail Gorbaçov, ^{bu} gerçek demokrasinin/yasaların dışında ve yasaların üzerinde varolmayacağını belirtti. Ekonominin ve kültürün, sosyalist öz yönetimin geliştirilmesiyle, yurttaşların hak ve özgürlüklerinin genişletilmesiyle bağlı olan yeni yasaların SBKP'nin 27. Kongresi amaçlarıyla uygun olarak ^{gözetilerek, raporunda} hazırlanması ve uygulamaya sokulması için çok iş yapılması gerektiğine işaret etti. SBKP MK Genel Sekreteri, sosyalist demokrasinin genel ^{tevekkül} sabır, anarşi ve sorumsuzlukla hiçbir ilişkisi bulunmadığını söyledi.

Gerçek demokrasinin etkinliği, sosyal tabanının, ~~ne~~ ^{ne} kadar geniş, onun yapılandırılmasındaki rezervlerin ve olanakların ne kadar geniş olduğuna bağlıdır. Bu bağlamda, raporda, genç kuşağın dönüşümlerle ilgili görevlerin çözümünde ne kadar katıldığı gibi sorular ele alınıyor. SBKP MK Genel Sekreteri, bu konuda, gençlerin ve kadınların erk organlarında ve ekonomide daha faz-

la yönetici görevlere getirilmeleri zorunluluğu üzerinde durdu. ^{önemli} Toplumsal yaşamın demokratikleştirilmesinin bir başka/yöntü olarak ~~partisizlerin~~ yönetim görevlerinin partisizlere ~~veri~~ emanet edilmesinden söz etti.

~~16-20~~ Raporda, kadro politikasının ulusal yanlarına büyük bir ~~yanlışlık~~ dikkat gösteriliyor. Gorbacov, ^{yoldos} bu politikanın başarıları tartışma götürmez, dedi, ^{ve ötekile böyle devam etti:} Durumu ve gelişme perspektiflerini gerçekçi bir biçimde görmek zorundayız. Burada da kendilerine karşı savaştığımız olumsuz olgular ve deformasyonlar ortaya çıkmıştır. Parti örgütleri ~~uluslar~~ ulusal ve ulusların arasındaki ilişkiler ile ~~uluslar~~ enternasyonalist eğitim sorunlarıyla daha derinlemesine ilgilenmelidir. Her türlü milliyetçi ve şoven eğilime, ancak kararlı ve uzlaşmasız enternasyonalizm karşı durabilir.

Dönüşümün görevlerine uygun olan bir kadro politikasının biçimlendirilmesinde MK'nin Politik Bürosu, şuradan hareket ediyor: Kadroların başarısı, belirleyici ölçüde, değişimlerin zorunluluğunu ne kadar çabuk ve derinlemesine kavramalarıyla, partinin doğrultusunu ne kadar yaratıcı ve kararlı bir biçimde hayata geçirmele-riyle bağlıdır.

2 — Mihail Gorbacov, son yıllarda kadro politikasında yapılan ve parti, devlet ve ekonomi organlarının faaliyetinin bir dizi alanında ^{Ku} ağır eksikliklere, toplumda olumsuz olgulara yol açan yanlışlar üzerinde durdu. Geçmişten ders çıkartma zorunluluğuna dikkat çekti.

Birincisi, olgunlaşmış olan kadro sorunlarının zamanında ~~çözülmesinin~~ zorunluluğudur. Mihail Gorbacov, böylelikle, ~~yönetim organlarının~~ SBKP MK ve hükümet de içinde olmak üzere, yönetimin sürekliliğinin, ~~sağlanabilirliğini~~ taze güçlerin akışının ve yönetim organları-
nın yenilenmesinin ~~sağlanacağını~~ garanti altına alınacağını belirtti.

Bu bağlamda Gorbaçov, ^{yoldas} MK üyelerinin rolü, hakları ve sorumlulukları üzerinde durdu. MK Plenumlarının çalışmasının düzeyinin yükseltilmesi gerekmektedir, partinin ve tüm toplumun yaşamındaki en ivedi sorunların burada tartışılması zorunludur, ^{dedi.}

SBKP MK Genel Sekreteri, çıkartılması gerekli olan ikinci ders şöyle formüle etti: Kadroların politik ve teorik eğitiminin, ideolojik ve moral bakımdan çelikleşmesinin ve teknokrat çalışma tarzının en çabuk yoldan aşılmasının önemini küçümsemek, sona ermelidir.⁴

Mihail Gorbaçov'un belirttiğine göre, çıkartılması gerekli olan üçüncü ders, "son yılların kadro politikasında birbiriyle çelişen iki eğilimin ortaya çıktığını görmektir. Bir ^{Gorbaçov} yanda yönetim ~~kademelerindeki~~ kademelerinin bileşimindeki durgunluk, ^{vardır} ~~vardır~~ öte yanda işletmelerin, inşaat yerlerinin, ~~sovkhoz~~ kolhoz ve sovkhozların yöneticilerinin temellendirilmeden, sürekli olarak aşırı bir biçimde değiştirildiği ^{görülmektedir} ~~görülmektedir~~.

Kadro çalışmasından çıkartılacak dördüncü ders, Gorbaçov'a göre, üstlenilen görevin için sorumluluğun, disiplinin yükseltilmesi ve bir karşılıklı yüksek yükümlülükler atmosferi ~~yaratmaktır~~ yaratmak zorunluluğudur. Birçok yönetim kademesinde onlarca yıl boyunca yükümlülüklerini yerine getiremeyen insanların kalmasına izin verilmemelidir. Gözlerinizi, partinin, toplumun ve halkın çıkarlarına zararına kapatamayız. ^{ilave et.}

Mihail Gorbaçov, çıkartılması gerekli olan beşinci ders olarak da, bir dizi durumda seçilmiş olan organların rolünün azaltılmasına ve parti ile devlet kontrol organlarının faaliyetindeki ağır yetersizliklere dikkati çekti.

Gorbaçov, ^{yoldas} "kadro politikasının ciddi bir biçimde yenileme, bu politikayı tüm aşınmalardan ve eksikliklerden arındırma, bu politikayı zamana uygun olarak daha aktif ve daha amaçlı ^{biçimde} geliştirme, bu politikayı ~~ayrılmaz~~ ^{ayrılmaz} biçimde sosyal-ekonomik

gelişmeyi hızlandırma ~~im~~ mücadelesinin ana doğrultularıyla ayrılmaz biçimde bağlama " zorunluluğunu vurguladı. SBKP MK Genel Sekreteri, kadro politikasında belirleyici olan ölçütün, kadroların dönüşümüne ^{karşısında} ~~karşı~~ aldıkları tutum olduğunu söyledi.

Raporda, parti örgütlerindeki dönüşümün seyri irdeleniyor. Kent, semt ve temel örgütlerinin çalışmalarının yeniden düzenlenmesine özel bir dikkat veriliyor.

Δ - Halk sayıtları sovyetlerinin ve sendikaların/ekonomik ve sosyal ~~hızlanma~~ gelişmenin hızlandırılmasındaki rollerinin ve sorumluluklarının artırılmasına da büyük ^{önem verilecek raporda,} bir ilgi gösteriliyor. SBKP'nin ve Sovyet devletinin aktif uluslararası faaliyetinin gerçekleştirilmesinde dış politika kurumlarının kadrolarına yeni ve yüksek görevler ^{yükü vurgulanıyor,} ~~düşmektedir.~~

Mihail Gorbaçov, SBKP MK'nin Plenumu'na sunduğu ~~rapor~~ raporun sonunda, Büyük Ekim Devrimi'nin 70. yıldönümü yılı olan 1987'de partinin hızlandırma doğrultusunun yaşama geçirilmesinin büyük önem taşıdığını belirtti. ^{ve böyle dedim} Beş Yıllık Planın birinci yılında elde edilenler ⁱⁿ yalnızca sürekli kılınması değil, daha da geliştirilmesi, büyümenin uzun erimli etmenleri ⁿⁱⁿ ~~ve~~ gittikçe genişleyen bir biçimde ele alınması ve olumlu değişimlerin geri döndürülemez kılınması gerekmektedir.

- ara muzik -

Raporun okunmasından sonra, tartışılacağı yeri, Td:
D --- Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi Plenumu
iki günlük çalışmalarını tamamladı. Sovyet TASS ajansının açıklama
sına göre, Plenumun ikinci gününde Merkez Komitesi üyeleri, Genel
Sekreter Mihail Gorbacov'un raporunu ve özellikle kadro politikası
nın esaslı bir biçimde iyileştirilmesi için yaptığı önerileri tar-
tıştılar. Plenum, devlet işletmeleriyle ilgili yasa tasarısının
kısaca bir süre içinde hazırlanıp tüm halkın tartışmasına sunulması-
nı kararlaştırdı. Plenum ayrıca, Sovyet toplumunun tüm alanlarında
ve kesimlerinde dönüşümlerin hızlandırılması ve derinleştirilmesi,
sosyalist demokrasinin geliştirilmesi ve yetkinleştirilmesi amacıy-
la Sovyet seçimleri sisteminde günün istemlerine yanıt verecek bir
biçimde değişiklikler yapılması önerisini onayladı.

M --- SBKP Merkez Komitesi Plenumu kadro politikası üzerinde önemle
durdu ve sorunu ayrıntılı bir biçimde ele alarak, bu alanda geçmiş

yapılan hataların giderilmesi ve kadro politikasının esaslı bir biçimde iyileştirilmesinin ertelenmez bir görev olduğu sonucuna vardı. Merkez Komitesi'nin açıklamasında göre Plenum, Genel Sekreter Mihail Gorbacov'un önerileri ışığında ve Plenumda söz alan Merkez Komitesi üyelerinin eleştirel yaklaşımları ve önerileri temelinde kadro politikasının esaslı bir biçimde iyileştirilmesini sağlayacak enerjik ve etkin önlemlerin alınmasını kararlaştırdı. Parti-için demokrasinin, Leninci çalışma tarzının geliştirilmesi ve kökleştirilmesi için Birlik Cumhuriyetleri parti birinci sekreterleri de dahil, bölge, yöre, il ve kent parti komiteleri sekreterlerinin, birden fazla aday arasından gizli oylamayla seçilmesi ilkesini benimsedi.